

Ryhmätapaturmavakuutus

1090/19

Sisällysluettelo

Ryhmätapaturmavakuutus	2	Yleiset sopimusehdot	6
1 Yleiskuvasu	2	1 Eräät keskeiset käsitteet.....	6
2 Vakuutetut ja korvauksen saajat	2	2 Tietojen antaminen ennen vakuutus sopimuksen tekemistä	6
2.1 Vakuutetut	2	3 Vakuutusyhtiön vastuun alkaminen ja vakuutus sopimuksen voimassaolo	7
2.2 Korvauksen saajat	2	4 Vakuutusmaksu	8
3 Vakuutuksen voimassaolo	2	5 Tietojen antaminen sopimuksen voimassaoloaikana	9
3.1 Vakuutusmuotoon liittyvät voimassaolosäännökset	2	6 Velvollisuus estää ja rajoittaa vahingon syntymistä vahinkovakuutuksessa	10
3.2 Voimassaoloalue	2	7 Vakuutustapahtuman aiheuttaminen	11
3.3 Vakuutetun iän vaikutus voimassaoloon	2	8 Samastaminen vahinkovakuutuksessa	12
3.4 Voimassaolo urheilutoiminnassa	2	9 Syyntakeettomuus ja pakkotila	12
3.5 Voimassaolo lentomatkan aikana	2	10 Edunsaajamääräys henkilövakuutuksessa	12
4 Tapaturmana korvattavat vakuutustapahtumat ja niihin liittyvät rajoitukset	3	11 Korvausmenettely	12
4.1 Tapaturma	3	12 Vakuutus korvaus vahinkovakuutuksessa	13
4.2 Tapaturmaa koskevat rajoitukset	3	13 Muutoksenhaku vakuutusyhtiön päätökseen	14
4.3 Tapaturmasta riippumattoman sairauden, vian, vamman tai rappeutumisen vaikutus	3	14 Vakuutusyhtiön takautumisoikeus	14
5 Tapaturmaa koskevat korvaussäännökset	3	15 Vakuutus sopimuksen muuttaminen	15
5.1 Tapaturman hoitokulut	3	16 Vakuutus sopimuksen päätyminen	16
5.2 Tapaturman hoitokuluina korvataan	4	17 Kolmannen henkilön oikeudet vahinkovakuutuksessa	17
5.3 Tapaturman hoitokuluina ei korvata	4	18 Kauppasaarto	18
5.4 Päiväkorvaus tapaturman aiheuttamasta työkyvyttömyydestä	4	19 Henkilö- ja vahinkotietojen käsittely	18
5.5 Häittakorvaus	5		
5.6 Kuolemantapauskorvaus	5		
6 Korvauksen hakeminen	5		
6.1 Selvitys tapaturmasta	5		
6.2 Hoitokulukorvaus	5		
6.3 Kuolemantapauskorvaus tapaturmaisesta kuolemasta	5		

Ryhmätapaturmavakuutus

Ryhmätapaturmavakuutusta koskevan vakuutus-sopimuksen sisältö määräytyy vakuutus-kirjan, ryhmätapaturmavakuutusehtojen sekä Yleisten sopimusehtojen mukaan. Vakuutuskirjaan on merkitty vakuutus-sopimuksen yksilölliset tiedot kuten esimerkiksi vakuutetut ja vakuutusturvan laajuus. Vakuutusehdoissa kerrotaan vakuutus-sopimukseen sovellettavat sopimusehdot.

1 Yleiskuvas

Vakuutuksesta korvataan vakuutuksen voimassa ollessa sattuneita tapaturmia ja muita ehdoissa erikseen mainittuja vakuutustapahtumia. Korvaukset maksetaan näiden ehtojen mukaisesti jäljempänä tarkemmin esitetyllä tavalla.

2 Vakuutetut ja korvauksen saajat

2.1 Vakuutetut

Vakuutettuina ovat vakinaisesti Suomessa asuvat ryhmävakuutus-sopimuksessa mainitun ryhmän jäsenet, ellei vakuutuskirjassa ole toisin sovittu.

2.2 Korvauksen saajat

Korvauksen saajana on vakuutettu tai muu korvaukseen oikeutettu. Kuolemantapauksessa korvauksen saajana on edunsaaja.

Edunsaajana ovat vakuutetun omaiset, ellei vakuutuksenottaja ole muuta edunsaajaa vakuutusyhtiölle ennen vakuutustapahtumaa kirjallisesti ilmoittanut. Edunsaajan määräämisestä kerrotaan Yleisten sopimusehtojen kohdassa 10.

3 Vakuutuksen voimassaolo

3.1 Vakuutusmuotoon liittyvät voimassaolosäännökset

Vakuutus on voimassa vakuutuskirjassa mainituissa toiminnoissa ja näihin välittömästi liittyvillä matkoilla.

Ryhmätapaturmavakuutuksesta ei makseta korvausta vakuutustapahtumasta, joka

- voidaan korvata jonkin tapaturmavakuutuslain mukaan tai
- on sattunut vakuutetun tehdessä työtä ansiotarkoituksessa toisen palveluksessa tai itsenäisenä yrittäjänä tai tällaisesta työstä johtuvissa olosuhteissa (esim. työmatkalla).

Vakuutetun tulee tarvittaessa toimittaa vakuutusyhtiölle tapaturmavakuutuslaitoksen päätös selvitykseksi siitä, maksetaanko hänelle saman

tapaturman vuoksi korvausta tapaturmavakuutuslain mukaisesti.

3.2 Voimassaoloalue

Vakuutus on voimassa kaikkialla maailmassa.

3.3 Vakuutetun iän vaikutus voimassaoloon

Lasten ryhmätapaturmavakuutus on voimassa kunkin vakuutetun osalta sen vakuutuskauden loppuun, jonka aikana vakuutettu täyttää 20 vuotta.

Aikuisten ryhmätapaturmavakuutus on voimassa kunkin vakuutetun osalta sen vakuutuskauden loppuun, jonka aikana vakuutettu täyttää 80 vuotta ellei vakuutuskirjassa ole toisin sovittu.

3.4 Voimassaolo urheilutoiminnassa

3.4.1 Vakuutus ei ole voimassa ammattiuurheilussa. Ammattiuurheilulla tarkoitetaan sitä, että vakuutettu saa urheilemisesta palkkaa tai muuta vastiketta tai hänet on vakuutettava urheilijoiden tapaturma- ja eläketurvasta annetun lain mukaisella vakuutuksella.

3.4.2 Vakuutus ei ole voimassa

- urheiluliiton tai -seuran järjestämässä kilpailussa, ottelussa tai valmennusohjelman mukaisessa harjoittelussa, eikä myöskään muussa urheilutapahtumassa, jonka järjestäjä edellyttää osallistujalta lisenssivakuutuksen ottamista taikka vastuuvapautuslausekkeen allekirjoittamista. Tätä ehtoa ei sovelleta ryhmäurheiluvakuutuksessa.
- kamppailu-, kontakti- ja itsepuolustuslajeissa, kuten judo, paini, nyrkkeily, karate tai vastaava
- voimailulajeissa, kuten painonnosto, voimannosto tai vastaava
- kehonrakennuksessa
- moottoriurheilulajeissa, kuten mikroautoilu, motocross, ralliautoilu tai vastaava
- kiipeilylajeissa, kuten vuori-, kallio-, jää-, seinäkiipeily tai vastaava
- laite- tai vapaasukelluksessa
- ilmailulajeissa, kuten laskuvarjohyppy, purjelento, kuumailma-pallolento, riippuliito, varjoliito tai lento ultrakeveällä tai harrasterakenteisella koneella
- benjihypyssä
- freestylehiihdossa, nopeus- tai syöksylaskussa taikka laskettelussa merkittyjen rinteiden ulkopuolella.

3.5 Voimassaolo lentomatkan aikana

Vakuutus on voimassa lentomatkan aikana, kun vakuutettu on matkustajana kansallisuustunnuksin varustetussa ilma-aluksessa.

Jos samalla henkilöllä on yhdessä tai useammassa vakuutusyhtiössä voimassa samanaikaisesti useampia yksityistapaturmavakuutuksia ja matkavakuutuksia, ovat nämä, erillisiä lentotapaturmavakuutuksia lukuun ottamatta, lentomatkan aikana voimassa yhteensä enintään 252.282 euron vakuutusmäärään.

Vakuutus ei ole voimassa lentohenkilöstöön kuuluvalla tai lentoon liittyvää tehtävää suorittavalle lento-onnettomuudessa sattuvan tapaturman varalta.

4 Tapaturmana korvattavat vakuustapahtumat ja niihin liittyvät rajoitukset

4.1 Tapaturma

Tapaturma on äkillinen vakuutetun tahtomatta sattuva tapahtuma, joka johtuu ulkoisesta syystä ja aiheuttaa vakuutetulle ruumiinvamman.

Tapaturmana korvataan myös vakuutetun tahtomatta sattunut hukkuminen, lämpöhalvaus, auringonpistos, paleltuminen, erehdyksessä nautitun aineen aiheuttama myrkytys, kaasumyrkytys ja paineen huomattavasta vaihtelusta aiheutunut vamma.

Tapaturmana korvataan myös äkillisestä liikkeestä tai voimanponnistuksesta aiheutunut lihaksen tai janteen venähdysvamma, siltä osin kuin se ei johdu muusta sellaisesta viasta, vammasta tai sairaudesta, josta näiden vakuutus- ehtojen perusteella ei makseta korvausta. Korvausta maksetaan vain, jos lääkärinhoito on aloitettu 14 vuorokauden kuluessa vammautumisesta. Korvausta maksetaan enintään kuuden viikon ajalta venähdysvamman syntymisestä.

Äkillisen liikkeen tai voimanponnistuksen aiheuttaman venähdysvamman hoitokuluina ei korvata magneettitutkimusta tai leikkaustoimenpiteitä.

4.2 Tapaturmaa koskevat rajoitukset

4.2.1 Tapaturmana ei korvata vakuustapahtumaa, joka on aiheutunut

- vakuutetun sairaudesta tai ruumiinviaasta
- leikkaus-, hoito- tai muusta lääkinällisestä toimenpiteestä, ellei toimenpidettä ole maksettu tästä vakuutuksesta korvattavan vamman hoitamiseksi
- ravinnoksi nautitun aineen aiheuttamasta myrkytyksestä
- puremisesta hampaalle tai hammasproteesille, vaikka vahinkoon olisi vaikuttanut ulkopuolinen tekijä

- vakuutetun itsemurhasta tai itsemurhayrityksestä
- lääkeaineen, alkoholin tai muun huumaavan aineen käytöstä
- sodasta, mellakasta tai aseellisesta selkkauksesta. Tätä rajoitusta ei sovelleta 14 vuorokauden aikana aseellisten toimien alkamisesta, paitsi jos kyseessä on suursota tai vakuutettu on itse osallistunut sanottuihin toimiin.
- siitä, että vakuutettu on palvellut kansainvälisissä rauhanturvaamis- tai niihin liittyvissä tehtävissä.
- ihmisiä joukoittain tuhonneen ydinreaktioon perustuvan aseiden tai laitteen äkillisestä vaikutuksesta.

4.2.2 Tapaturmana ei korvata

- nikamavälilevytyrää, vatsan tai nivusalueen tyriä, akillesjänteen repeämää eikä nivelen tavantakaista sijoiltaanmenoa, ellei vamma ole aiheutunut tapaturmasta, jossa tervekin kudos vaurioituisi
- puremasta tai pistosta aiheutunutta tartuntatauti seurauksineen
- tapaturmasta johtuvia psyykkisiä seurauksia.

4.3 Tapaturmasta riippumattoman sairauden, vian, vamman tai rappeutuman vaikutus

Tapaturmasta riippumatonta sairautta, vikaa, vammaa tai tuki- ja liikuntaelimestön rappeutumaa ei korvata, vaikka se olisi ollut oireeton ennen tapaturmaa.

Jos nämä tapaturmasta riippumattomat seikat ovat olennaisesti myötävaikuttaneet tapaturmasta aiheutuneen vamman syntyyn tai sen paranemisen pitkittymiseen, maksetaan hoitokuluja, päiväkorvausta ja haittakorvausta vain siltä osin kuin hoidon, työkyvyttömyyden tai haitan on lääketieteellisen tietämyksen perusteella katsottava aiheutuneen korvattavasta tapaturmasta.

5 Tapaturmaa koskevat korvaussäännökset

5.1 Tapaturman hoitokulut

5.1.1 Vakuutusyhtiö korvaa alkuperäisten tositteiden perusteella ne tapaturman aiheuttamat sairaanhoidon kustannukset, joita ei korvata jonkin lain nojalla.

5.1.2 Tapaturman aiheuttamina hoitokuluina korvataan vakuutuksen voimassa ollessa sattuneen tapaturman aiheuttamia kohdassa 5.2 mainittuja kuluja.

5.1.3 Tapaturman aiheuttaman vamman hoitokuluina korvataan myös ulkomailla annetusta hoidosta ja tehdystä tutkimuksesta aiheutuneita kohdassa 5.2 mainittuja kuluja.

5.1.4 Hoitokulujen korvattavuus edellyttää, että vamman tutkimus ja hoito ovat lääkärin määräämiä ja yleisesti hyväksytyin lääketieteellisen tietämyksen mukaan välttämättömiä vamman tutkimiseksi tai hoitamiseksi. Hoitokulujen on oltava kohtuullisia.

5.1.5 Vakuutuksesta korvataan hoitokuluja saman tapaturman osalta enintään vakuutus kirjassa mainittuun vakuutusmäärään asti.

5.1.6 Jos vakuutuksessa on omavastuu, on tämä merkitty vakuutus kirjalle.

5.2 Tapaturman hoitokuluina korvataan

- lääkärin tai terveydenhuoltoalan ammattihenkilön suorittamien tutkimusten ja hoitomenpiteiden kustannukset
- edellä mainittuun tutkimukseen tai hoitoon liittyvät välttämättömät ja tarpeelliset matkakulut kuitenkin enintään lähimpään lääketieteellisiin syin perusteltuun hoitopaikkaan. Mikäli matka on tehty yksityisautolla, määräytyy korvaus Kansaneläkelaitoksen soveltaman kilometrikorvauksen mukaan.
- korvauskäsittelyä varten tarpeellisten lääketieteellisten selvitysten kohtuulliset kustannukset. Selvitysten tulee olla alkuperäisiä ja vakuutusyhtiölle tarkoitettuja.
- lääkärin vamman hoitoon määräämät viranomaisen antaman luvan perusteella apteekissa myytävät lääkevalmisteet lukuun ottamatta kohdassa 5.3 mainittuja valmisteita
- lääkärin hoitoa vaatineen tapaturman yhteydessä käytössä rikkoutuneiden turvakypärän, kuulokojeen ja hammasproteesin korjauskustannukset. Mikäli korjaaminen ei ole mahdollista, korvataan rikkoutuneita vastaavien esi-
neiden jälleenhankintakustannukset.
- lääkärin hoitoa vaatineen tapaturman yhteydessä käytössä rikkoutuneiden silmälasien korjauskustannukset. Mikäli korjaaminen ei ole mahdollista, korvataan rikkoutuneita vastaavien silmälasien jälleenhankintakustannukset. Kustannukset maksetaan enintään 500 euron määrään asti vakuustapahtumaa kohti. Korjaus tai jälleenhankinta on tehtävä kolmen kuukauden kuluessa tapaturmasta.
- tapaturman aiheuttaman vamman vuoksi määrätyt ensimmäiset silmälasit

- vakuutusyhtiön etukäteen hyväksymät kustannukset tästä vakuutuksesta korvattun tapaturmavamman vaatimasta kosmeettisesta tai plastiikkakirurgisesta hoidosta
- tapaturman aiheuttaman vamman leikkaus- tai kipsaus hoidon jälkeisen välttämättömän lääkärin määräämän fysikaalisen hoidon kustannukset yhdeltä, kuitenkin enintään 10 hoitokertaa sisältävältä hoitokaksolta tapaturmaa kohden
- sidetarpeet sekä tapaturmavamman hoidon kannalta välttämättömän ensimmäisen ortopedisen tuen hankinta
- lapsen vakuutuksen perusteella välttämättömät ylimääräiset kulut koulumatkoista, jotka lääkärin määräyksestä on korvattavan vamman vuoksi tehty normaalista poikkeavalla kulkuneuvolla, ja joita kunta ei ole velvollinen korvaamaan lain nojalla.

5.3 Tapaturman hoitokuluina ei korvata

- kustannuksia, jotka aiheutuvat oleskelusta kuntoutus-, kylpylä-, luontais- tai vastaavissa hoitoloitoksissa eikä niihin liittyviä matkakuluja
- kotikäyntilisiä ja kotihoitoa
- aiheutunutta ansionmenetystä tai muita välillisiä kustannuksia
- kuntoutusta
- fysioterapiaa, fysikaalista hoitoa tai muuta näihin rinnastettavaa hoitoa, paitsi kohdassa 5.2 mainitussa poikkeustapauksessa
- puhe-, psyko-, ravitsemus-, toiminta- tai neuropsykologisesta taikka muusta näihin verrattavasta terapiasta aiheutuvia kustannuksia
- ravintovalmisteita, vitamiineja, hivenaineita, kivennäisaineita, perusvoiteita, rohdosvalmisteita, luontaistuotteita tai homeopaattisia tai antroposofisia valmisteita
- lääkinnällisiä välineitä, muita apuvälineitä tai tekojäseniä, paitsi kohdassa 5.2 mainittuja
- kosmeettista tai plastiikkakirurgista hoitoa, paitsi kohdassa 5.2 mainitussa poikkeustapauksessa
- muita sellaisia kuluja, joita ei ole mainittu kohdassa 5.2.

5.4 Päiväkorvaus tapaturman aiheuttamasta työkyvyttömyydestä

5.4.1 Vamman aiheuttamasta työkyvyttömyydestä maksetaan vahinkohetkellä voimassa ollut päiväkorvaus tai työkyvyn menetystä vastaava osa siitä.

Vakuutettu on täysin työkyvytön, jos hän on kokonaan kykenemätön tekemään tavanomaisia työtehtäviään ja osittain työkyvytön, jos hän on osittain kykenemätön tekemään näitä tehtäviä.

5.4.2 Päiväkorvausta maksetaan aikaisintaan lääkärinhoidon alkamispäivästä ja sen maksaminen päättyy viimeistään silloin, kun tapaturmasta on kulunut yksi vuosi.

5.5 Haittakorvaus

5.5.1 Haitan määritelmä

Haitalla tarkoitetaan lääketieteellisesti arvioitua yleistä haittaa, joka tapaturmasta aiheutuu vakuutetulle. Haittaa määritettäessä huomioidaan ainoastaan tapaturmasta aiheutuneen vamman laatu, mutta ei yksilöllisiä olosuhteita, kuten ammattia tai harrastuksia.

Haitan suuruus määritetään vahinkohetkellä voimassa olleen valtioneuvoston antaman tapaturmavakuutuslakiin perustuvan haittaluokitus päätöksen mukaisesti. Vammat ovat jaettu haittaluokkiin 0 - 20 siten, että haittaluokka 1 vastaa viiden prosentin lääketieteellistä haittaa ja seuraavat luokat kukin viisi prosenttiyksikköä korkeampaa haittaa. Haittaluokka 20 vastaa täyttä 100 prosentin haittaa.

5.5.2 Pysyvän haitan korvaus

Pysyvän haitan korvaus maksetaan sen jälkeen, kun haitta on muodostunut pysyväksi, kuitenkin aikaisintaan vuoden kuluttua tapaturmasta. Korvauksena maksetaan haittaluokkaa vastaava osa vahinkohetkellä voimassa olleesta vakuutusmäärästä.

Korvausta ei kuitenkaan makseta haitasta, joka ilmenee vasta kolmen vuoden kuluttua vakuutustapahtumasta.

Jos haittaluokka vamman pahentumisen vuoksi muuttuu ennen kuin kolme vuotta on kulunut korvauksen maksamisesta, on pahentumisen vuoksi maksettava sitä vastaava lisäkorvaus. Mainitun ajan jälkeen ilmenneen vamman pahentumisen johdosta ei korvauksen määrää tarkisteta.

5.6 Kuolemantapauskorvaus

Korvattavan tapaturman aiheuttamasta kuolemasta maksetaan vahinkohetkellä voimassa ollut vakuutusmäärä.

Korvausta ei kuitenkaan makseta, jos vakuutettu kuolee sen jälkeen, kun kolme vuotta on kulunut tapaturmasta.

6 Korvauksen hakeminen

6.1 Selvitys tapaturmasta

Korvauksenhakijan tulee jättää vakuutusyhtiölle korvaushakemus vahingosta. Korvaushakemuksen voi tehdä puhelimitse, internetissä, henkilökohtaisesti konttorissa tai toimittamalla kirjallisen vahinkoilmoituksen.

Korvausta on haettava vakuutusyhtiöltä vuoden kuluessa siitä, kun korvauksen hakija sai tietää vakuutuksen voimassaolosta, vakuutustapahtumasta ja vakuutustapahtumasta aiheutuneesta vahinkoseuraamuksesta. Korvausvaatimus on joka tapauksessa esitettävä 10 vuoden kuluessa vakuutustapahtumasta tai vahinkoseuraamuksen aiheutumisesta. Jos korvausvaatimusta ei esitetä tässä ajassa, korvauksen hakija menettää oikeutensa korvaukseen.

6.2 Hoitokulukorvaus

Korvauksen hakijan tulee itse maksaa hoitokulut ja hakea niistä sairausvakuutuslain mukainen korvausosuus Kansaneläkelaitoksen paikallistoimistolta kuuden kuukauden kuluessa kulujen maksupäivästä. Korvauksen hakijan on vakuutuskorvauksen maksamista varten toimitettava vakuutusyhtiölle alkuperäinen Kelan korvauslaskelma ja jäljennökset kuluja koskevista alkuperäisistä kuiteista. Kuitit, joista Kela ei maksa korvausta, on toimitettava vakuutusyhtiölle alkuperäisinä.

Jos vakuutetulla on oikeus saada korvausta hoitokuluista jonkin muun lain kuin sairausvakuutuslain perusteella, tulee korvausta ensin hakea ko. lain mukaisesti.

Jos oikeus sairausvakuutuslain tai muun lain mukaiseen korvaukseen on menetetty edellä mainittujen määräaikojen laiminlyönnin tai muun syyn johdosta, korvauksesta vähennetään se osuus, joka olisi maksettu näiden lakien perusteella.

6.3 Kuolemantapauskorvaus tapaturmaisesta kuolemasta

Kuolemantapauskorvauksen maksamista varten korvauksen hakijan on toimitettava vakuutusyhtiölle vakuutetun kuolintodistus ja virallinen selvitys edunsaajista ja heidän maksuosoitteistaan.

Yleiset sopimusehdot

Näitä yleisiä sopimusehtoja sovelletaan henkilö- ja vahinkovakuutus sopimuksiin. Vakuutus on sopimus, johon sovelletaan vakuutusyhtiön laatimia vakuutusehtoja. Kuluttajan ja kuluttajaan rinnastuvan oikeushenkilön asemaa sopiaosapuolena vahvistaa Vakuutus sopimuslaki. Vakuutus sopimuslaki (543/94) sisältää asiakkaan ja vakuutusyhtiön väliseen sopimussuhteeseen sekä eräiden kolmansien henkilöiden oikeuksiin vaikuttavia säännöksiä. Vakuutus sopimuslain säännöksiä sovelletaan kokonaisuudessaan tähän vakuutus sopimukseen.

Seuraavassa on osa lain keskeisimmistä säännöksistä ja asiat, joista vakuutusehdoissa on lain mukaan määrättävä sekä muita LähiTapiolan asiakassuhteissa noudatettavia yleisperiaatteita ja sopimusehtoja.

Näiden Yleisten sopimusehtojen lisäksi vakuutus sopimukseen sovelletaan vakuutus kirjiaan merkityjä vakuutusehtoja ja suojeluohjeita sekä Suomen lakia.

Vakuutusyhtiöitä valvova viranomainen on Finanssivalvonta.

1 Eräät keskeiset käsitteet

(VSL 2 §, 6 §, 16 §, 17 § ja 31 §)

Vakuutus sopimuksen keskeinen sisältö määritellään vakuutus kirjassa ja vakuutusehdoissa, joita ovat Yleiset sopimusehdot ja kuhunkin vakuutukseen sovellettavat erityisehdot.

Vakuutusyhtiöllä, vakuutuksenantajalla ja LähiTapiolalla tarkoitetaan LähiTapiola Keskinäistä Vakuutusyhtiötä tai LähiTapiolan alueyhtiöitä.

Vakuutus kirjalta näet oman vakuutuksesi myöntäneen yhtiön eli vakuutuksenantajan.

Vahinkovakuutuksella tarkoitetaan vakuutusta, joka otetaan esinevahingon, vahingonkorvausvelvollisuuden tai muun varallisuusvahingon aiheuttaman menetyksen varalle.

Henkilövakuutuksella tarkoitetaan vakuutusta, jonka kohteena on luonnollinen henkilö. Sairauskulu-, tapaturma- ja matkustajavakuutukset ovat henkilövakuutuksia.

Ryhmäetuvakuutuksella tarkoitetaan sellaista ryhmälle tarjottavaa vakuutusta, jonka vakuutusmaksun maksaa kokonaan tai osittain vakuutettu.

Vakuutuksenottaja on se, joka on tehnyt vakuutusyhtiön kanssa vakuutus sopimuksen.

Vakuutettu on se, jonka hyväksi vakuutus on voimassa.

Vakuutuskausi on sovittu vakuutus kirjiaan merkitty vakuutuksen voimassaoloaika. Vakuutus sopimus jatkuu sovittu vakuutuskauden kerrallaan, jollei jompikumpi sopimuspuoli irtisano sopimusta.

Vakuutusmaksukausi on ajanjakso, jolta vakuutusmaksu on säännöllisin väliajoin sovittu maksettavaksi.

Vakuutus tapahtuma on se vahinko tai tapahtuma, jonka perusteella vakuutuksesta maksetaan korvausta.

Suojeluohje on vakuutus kirjassa, vakuutusehdoissa tai muutoin kirjallisesti asetettu velvollisuus noudattaa määräyksiä, joilla on tarkoitus estää tai rajoittaa vahingon syntymistä.

2 Tietojen antaminen ennen vakuutus sopimuksen tekemistä

2.1 Vakuutusyhtiön tiedonantovelvollisuus (VSL 5 § ja 9 §)

Vakuutusyhtiö antaa ennen vakuutus sopimuksen solmimista vakuutuksen hakijalle tietoja vakuutusmuodoistaan, näiden vakuutusten vakuutusmaksuista ja -ehdoista sekä muut tiedot, jotka tarvitaan hakijalle määritettyyn vakuutustarpeeseen sopivan vakuutuksen valitsemiseksi. Tietoja annettaessa kiinnitetään huomiota myös vakuutusturvan olennaisiin rajoituksiin. Vakuutuksen etämyynnissä annetaan lisäksi kuluttajansuojalain 6 a luvussa tarkoitettuja ennakkotiedot. Etämyynnillä tarkoitetaan esimerkiksi vakuutusten myymistä puhelimitse tai verkossa.

Jos vakuutusyhtiö tai sen edustaja on vakuutusta markkinoitaessa jättänyt vakuutuksenottajalle antamatta tarpeellisia tietoja vakuutuksesta tai on antanut hänelle siitä virheellisiä taikka harhaanjohtavia tietoja, vakuutus sopimuksen katsotaan olevan voimassa sen sisältöisenä kuin vakuutuksenottajalla oli saamiensa tietojen perusteella ollut aihetta käsittää.

2.2 Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tiedonantovelvollisuus

(VSL 22 §, 23 § ja 24 §)

Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tulee ennen vakuutuksen myöntämistä antaa oikeat ja täydelliset vastaukset vakuutusyhtiön esittämiin kysymyksiin, joilla voi olla merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta. Vakuutuksenotta-

jan ja vakuutetun tulee lisäksi vakuutuskauden aikana ilman aiheutonta viivytystä oikaista vakuutusyhtiölle antamansa, vääriksi tai puutteelliseksi havaitsemansa tiedot.

Jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu on täyttäänsään edellä mainittua velvollisuuttaan menetellyt vilpillisesti, vakuutus sopimus ei sido vakuutusyhtiötä. Vakuutusyhtiöllä on oikeus pitää maksetut vakuutusmaksut, vaikka vakuutus raukeaisi.

2.2.1 Seuraukset vakuutuksenottajan tiedonantovelvollisuuksien laiminlyönnistä vahinkovakuutuksessa

(VSL 23 §, 34 § ja 58 §)

Jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt tiedonantovelvollisuutensa, korvausta voidaan alentaa tai se evätä. Harkittaessa onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys seikalla, jota vakuutuksenottajan tai vakuutetun antama väärä tai puutteellinen tieto koskee, on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutuksenottajan ja vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Jos vakuutusmaksu on vakuutuksenottajan tai vakuutetun antaman väärän tai puutteellisen tiedon takia sovittu pienemmäksi kuin se olisi ollut, jos oikeat ja täydelliset tiedot olisi annettu, otetaan korvausta alennettaessa huomioon sovittu vakuutusmaksun suhde vakuutusmaksuun, joka olisi peritty, jos tiedot olisivat olleet oikeita ja täydellisiä. Vähäinen poikkeama vakuutusmaksuissa ei kuitenkaan oikeuta korvauksen alentamiseen.

2.2.2 Seuraukset vakuutuksenottajan tiedonantovelvollisuuksien laiminlyönnistä henkilövakuutuksessa

(VSL 24 §)

Jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt tiedonantovelvollisuutensa ja vakuutusyhtiö ei olisi lainkaan myöntänyt vakuutusta, jos oikeat ja täydelliset vastaukset olisi annettu, on vakuutusyhtiö vastuusta vapaa.

Jos vakuutusyhtiö olisi myöntänyt vakuutuksen ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla, kuin oli sovittu, vakuutusyhtiön vastuu rajoittuu siihen, mikä vastaa sovittua vakuutusmaksua tai niitä ehtoja, joilla vakuutus olisi myönnetty.

Jos edellä sanotut tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnin seuraamukset johtaisivat vakuutuk-

senottajan tai vakuutuskorvaukseen oikeutetun kannalta ilmeiseen kohtuuttomuuteen, niitä voidaan sovitella.

3 Vakuutusyhtiön vastuun alkaminen ja vakuutus sopimuksen voimassaolo

3.1 Vakuutusyhtiön vastuun alkaminen

(VSL 11 §)

Vakuutusyhtiön vastuu alkaa, jollei muusta ajankohdasta ole yksilöllisesti sovittu vakuutuksenottajan kanssa, kun vakuutusyhtiö tai vakuutuksenottaja on hyväksynyt toisen osapuolen tarjouksen. Hyväksymishetki on silloin, kun vastaus on annettu tai lähetetty. Alkamisajankohta voidaan sopia osapuolten kesken tätä myöhemmäksi, mutta ei aikaisemmaksi.

Jos vakuutuksenottaja on antanut tai lähettänyt kirjallisen vakuutushakemuksen vakuutusyhtiölle ja jos on ilmeistä, että vakuutusyhtiö olisi hakemuksen hyväksynyt, vakuutusyhtiö vastaa myös hakemuksen antamisen tai lähettämisen jälkeen sattuneesta vakuutustapahtumasta.

Vakuutushakemus tai hyväksyvä vastaus, jonka vakuutuksenottaja on antanut tai lähettänyt vakuutusyhtiön edustajalle, katsotaan jätetyksi tai lähetetyksi vakuutusyhtiölle.

Jollei ole selvitystä siitä, mihin vuorokaudenaikaan vastaus tai hakemus on annettu tai lähetetty, katsotaan tämän tapahtuneen kello 24.00.

Vakuutusyhtiön vastuun alkamisen edellytyksenä on vakuutuskausia koskevan vakuutusmaksun maksaminen

- aina kun kyseessä on määräaikainen vakuutus
- kun siihen on vakuutuksen laadun tai muun erityisen syyn vuoksi aihetta.

Maksamisen edellytyksestä tehdään merkintä vakuutusmaksua koskevaan laskuun.

3.2 Perusteet henkilövakuutuksen myöntämiselle

(VSL 10 §)

Vakuutusmaksu ja muut sopimusehdot määräytyvät vakuutetun vakuutushakemuksen antamisen tai jättämisen mukaisen ajankohdan terveydentilan perusteella. Vakuutusyhtiö ei hylkää henkilövakuutusta koskevaa hakemusta sillä perusteella, että on sattunut vakuutustapahtuma tai sen henkilön, jolle vakuutusta haetaan, terveydentila on huonontunut sen jälkeen, kun hakemusasikirjat on annettu tai lähetetty vakuutusyhtiölle.

3.3 Vakuutus sopimuksen voimassaolo vahinkovakuutuksessa

(VSL 16 §)

Vakuutus sopimus on ensimmäisen vakuutuskauden päätyttyä voimassa sovitun vakuutuskauden kerrallaan, jollei vakuutusnottaja tai vakuutusyhtiö irtisano sopimusta. Vakuutus sopimus voi päättyä myös muista jäljempänä kohdissa 4.2 ja 16 mainituista syistä.

Määräaikainen vakuutus sopimus on voimassa sovitun ajan.

3.4 Vakuutus sopimuksen voimassaolo henkilövakuutuksessa

(VSL 17 a §)

Vakuutus sopimus on ensimmäisen vakuutusmaksukauden päätyttyä voimassa sovitun vakuutusmaksukauden kerrallaan, jollei vakuutusnottaja tai vakuutusyhtiö irtisano sopimusta. Jos vakuutusmaksukausi on lyhyempi kuin yksi vuosi tai siitä ei ole sovittu, vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päättyväksi vain kalenterivuoden lopussa. Vakuutus sopimus voi päättyä myös muista jäljempänä kohdissa 4.2 ja 16 mainituista syistä.

Määräaikainen vakuutus sopimus on voimassa sovitun ajan.

4 Vakuutusmaksu

4.1 Vakuutusmaksun maksaminen

(VSL 38 §)

Vakuutusmaksu on maksettava yhden kuukauden kuluessa siitä, kun vakuutusyhtiö on lähettänyt vakuutusnottajalle vakuutusmaksua koskevan laskun. Ensimmäistä maksua ei kuitenkaan tarvitse maksaa ennen vakuutusyhtiön vastuun alkamista eikä myöhempiä maksuja ennen sovitun vakuutusmaksukauden tai vakuutuskauden alkamista. Jos vakuutusyhtiön vastuu alkaa joltakin osin myöhemmin, tätä osaa koskevaa vakuutusmaksua ei tarvitse maksaa ennen vastuun alkamista.

Määräaikaisen vakuutuksen vakuutusmaksu on maksettava ennen vakuutuksen voimaantuloa. Vakuutusmaksun maksaminen on vakuutusyhtiön vastuun alkamisen edellytys.

Samalle sopimukselle ja laskulle voidaan yhdistää useampi saman tai eri vakuutusyhtiön myöntämä vakuutus sekä niiden maksut. Tällöin yhdistetyt maksut laskutetaan kootusti yhdessä tai useammassa erässä sopimuksen mukaan. Vakuutus sopimukseen maksettu vakuutusmaksu jaetaan

sopimuksen kaikkien vakuutusten hyväksi maksumaksuorituksen ja veloituksen mukaisessa suhteessa niin, että kaikki jatkuvat vakuutukset ovat voimassa samaan päivämäärään.

Jos vakuutusnottajan maksu ei riitä kaikkien vakuutusyhtiön vakuutusmaksusaatavien maksamiseen, on vakuutusnottajalla oikeus määrätä, mitä vakuutusmaksusaatavia maksulla lyhennetään. Vakuutusnottajan maksumaksuoritus kohdistetaan ensisijaisesti maksetun laskun viitetietojen mukaisesti, ellei vakuutusnottaja ole suorituksen yhteydessä kirjallisesti erikseen toisin määrännyt.

4.2 Vakuutusmaksun viivästyminen

(VSL 39 §)

Jos vakuutusnottaja on laiminlyönyt vakuutusmaksun maksamisen edellä kohdassa 4.1 tarkoitettussa määräajassa, vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päättyväksi 14 päivän kuluttua irtisanomista koskevan ilmoituksen lähettämisestä.

Jos vakuutusnottaja maksaa vakuutusmaksun ennen irtisanomisajan päättymistä, vakuutus ei kuitenkaan pääty irtisanomisajan kuluttua. Vakuutusyhtiö mainitsee tästä mahdollisuudesta irtisanomista koskevassa ilmoituksessa.

Jos maksun laiminlyönti on johtunut vakuutusnottajan maksuvalkeuksista, joihin hän on joutunut sairauden, työttömyyden tai muun erityisen seikan vuoksi pääasiassa omatta syyttään, vakuutus päättyy irtisanomisesta huolimatta vasta 14 päivän kuluttua esteen lakkaamisesta. Vakuutus päättyy kuitenkin viimeistään kolmen kuukauden kuluttua irtisanomisajan päättymisestä. Irtisanomisilmoituksessa mainitaan tästä mahdollisuudesta vakuutuksen määräaikaiseen jatkumiseen.

Jos vakuutusmaksua ei makseta edellä kohdassa 4.1 tarkoitettussa määräajassa, myöhästymisajalta on maksettava viivästyskorkoa korkolain mukaan.

4.3 Viivästyneen vahinkovakuutusmaksun maksaminen

(VSL 42 §)

Jos vakuutusnottaja maksaa vakuutusmaksun sen jälkeen, kun vakuutus on päättynyt, vakuutusyhtiön vastuu alkaa maksun maksamista seuraavasta päivästä. Vakuutus on tällöin voimassa alun perin sovitun vakuutuskauden loppuun siitä lukien, kun vakuutus tuli uudelleen voimaan.

Jos vakuutusyhtiö ei kuitenkaan halua saattaa päättynyttä vakuutusta uudelleen voimaan, vakuutusyhtiö ilmoittaa 14 päivän kuluessa vakuutusmaksun maksamisesta lukien vakuutusnottajalle, ettei se suostu ottamaan maksua vastaan.

4.4 Viivästyneen henkilövakuutusmaksun maksaminen

(VSL 39 § ja 43 §)

Jos henkilövakuutus on päättynyt muun kuin ensimmäisen vakuutusmaksun maksamatta jättämisen vuoksi, vakuutus tulee uudelleen voimaan, jos vakuutusnottaja maksaa maksamatta jätetyn vakuutusmaksun kuuden kuukauden kuluessa vakuutuksen päättymisestä. Vakuutusyhtiö mainitsee tästä mahdollisuudesta irtisanomista koskevassa ilmoituksessa. Jos vakuutus tulee uudelleen voimaan, vakuutusyhtiön vastuu alkaa maksun maksamista seuraavasta päivästä.

4.5 Vakuutusmaksu vakuutuksen päättyessä kesken vakuutuskauden

(VSL 45 §)

Jos vakuutus päättyy sovittua ajankohtaa aikaisemmin, vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutusmaksuun vain siltä ajalta, jonka sen vastuu on ollut voimassa.

Vakuutusyhtiö palauttaa vakuutusnottajalle vakuutuskauden loppuosaa vastaavan osan maksetusta vakuutusmaksusta. Vakuutusmaksua ei kuitenkaan palauteta, jos asiassa on menetely vilpillisesti kohdassa 2.2 tarkoitetuissa tilanteissa. Vakuutusmaksua ei myöskään palauteta, jos palautettava maksu on vähemmän kuin 8 euroa.

4.6 Vakuutusmaksun ja muiden saatavien kuittaaminen

Palautettavasta vakuutusmaksusta voidaan vähentää palautuksen saajan maksamattomat erääntyneet vakuutusmaksut ja muut vakuutusyhtiön erääntyneet riidattomat saatavat kaikkien niiden vakuutusyhtiöiden osalta, jotka voivat olla vakuutusnantajina samassa sopimuksessa tai samassa laskussa.

5 Tietojen antaminen sopimuksen voimassaoloaikana

5.1 Vakuutusyhtiön tiedonantovelvollisuus

(VSL 6, 7 ja 9 §)

Vakuutus sopimuksen solmimisen jälkeen vakuutusyhtiö antaa vakuutusnottajalle vakuutuskirjan sekä vakuutusehdot.

Vakuutuksen voimassaoloaikana vakuutusyhtiö lähettää vakuutusnottajalle vuosittain tiedon vakuutusmäärästä ja muista sellaisista vakuutusta koskevista seikoista, joilla on vakuutusnottajalle ilmeistä merkitystä (vuositiedote).

Jos vakuutusyhtiö tai sen edustaja on vakuutuksen voimassaoloaikana antanut vakuutuksesta puutteellisia, virheellisiä taikka harhaanjohtavia tietoja, vakuutus sopimuksen katsotaan olevan voimassa sen sisältöisenä kuin vakuutusnottajalla oli saamiensa tietojen perusteella ollut aihetta käsittää, jos tällaisten puutteellisten, virheellisten taikka harhaanjohtavien tietojen voidaan katsoa vaikuttaneen vakuutusnottajan menettelyyn. Tämä ei kuitenkaan koske tietoja, jotka vakuutusyhtiö tai sen edustaja on vakuutus tapahtuman sattumisen jälkeen antanut tuleva vasta korvauksesta.

5.2 Vakuutusnottajan tiedonantovelvollisuus vaaran lisääntymisestä vahinkovakuutuksessa

(VSL 26 ja 34 §)

Vakuutusnottajan tulee ilmoittaa vakuutusyhtiölle vakuutus sopimusta solmittaessa ilmoitetuissa olosuhteissa tai vakuutus kirjiaan merkityssä asiantilassa vakuutuskauden aikana tapahtuneesta olennaisesta vahingonvaaraa lisäävästä muutoksesta, jota vakuutusnottajan ei voida katsoa ottaneen lukuun sopimusta solmittaessa.

Vakuutusnottajan on ilmoitettava tällaisesta muutoksesta vakuutusyhtiölle viimeistään vakuutuskauden kuluttua muutosta seuraavan vuositiedotteen saamisesta. Vakuutusyhtiö muistuttaa vakuutusnottajaa tästä velvollisuudesta vuositiedotteessa. Tällaisia vakuutusnottajan ilmoitettavia asioita ovat esimerkiksi vakuutuksen kohteessa suoritettujen korjaus-, muutos- tai laajennustyöt ja vakuutuksen kohteen käyttötarkoituksen muuttuminen. Jos vakuutusnottaja on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt ilmoittaa vaaran lisääntymisestä, korvausta voidaan alentaa tai se evätä. Harkittaessa onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys vahingonvaaraa lisänneellä muuttuneella olosuhteella on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutusnottajan tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Jos vakuutusmaksu on vakuutusnottajan tai vakuutetun antaman väärän tai puutteellisen tiedon takia sovittu pienemmäksi kuin se

olisi ollut, jos oikeat ja täydelliset tiedot olisi annettu, otetaan korvausta alennettaessa huomioon sovitun vakuutusmaksun suhde vakuutusmaksuun, joka olisi peritty, jos tiedot olisivat olleet oikeita ja täydellisiä. Vähäinen poikkeama vakuutusmaksuissa ei kuitenkaan oikeuta vakuutuskorvauksen alentamiseen.

5.3 Vakuutusnottajan tiedonantovelvollisuus vaaran lisääntymisestä henkilövakuutuksessa

(VSL 24 ja 27 §)

Vakuutusnottajan tulee ilmoittaa vakuutusyhtiölle vakuutus sopimusta solmittaessa ilmoitettujen ja vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta merkityksellisten vahingonvaaraa lisäävien seikkojen, kuten ammatin, harrastusten ja asuinpaikan muutoksista tai muun vakuusturvan päättymisestä. Tällaisesta muutoksesta on ilmoitettava vakuutusyhtiölle viimeistään kuukauden kuluttua muutosta seuraavan vuositiedotteen saamisesta. Terveystilan muutoksesta ei tarvitse ilmoittaa. Vakuutusyhtiö muistuttaa vakuutusnottajaa ilmoittamisvelvollisuudesta vuositiedotteessa.

Jos vakuutusnottaja on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt ilmoittaa edellä mainitusta vaaran lisääntymisestä ja vakuutusyhtiö ei asian tilan muuttumisen vuoksi olisi enää pitänyt vakuutusta voimassa, on vakuutusyhtiö vastuusta vapaa. Jos vakuutusyhtiö tosin olisi jatkanut vakuutusta mutta ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla, vakuutusyhtiön vastuu rajoittuu siihen, mikä vastaa vakuutusmaksua tai niitä ehtoja, joilla vakuutusta olisi jatkettu.

Jos edellä sanotut tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnin seuraamukset johtaisivat vakuutusnottajan tai muun vakuutuskorvaukseen oikeutetun kannalta ilmeiseen kohtuuttomuuteen, niitä voidaan sovittaa.

6 Velvollisuus estää ja rajoittaa vahingon syntymistä vahinkovakuutuksessa

6.1 Velvollisuus noudattaa suojeluohjeita

(VSL 31 ja 34 §)

Vakuutetun tulee noudattaa vakuutus kirjassa, vakuutusehdoissa tai kirjallisesti muutoin annettuja suojeluohjeita. Jos vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt suojeluohjeiden noudattamisen, voidaan hänelle tulevaa korvausta

alentaa tai se evätä. Harkittaessa onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys suojeluohjeen laiminlyönnillä on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi tulee ottaa huomioon vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Vastuuvakuutuksessa ei korvausta vakuutetun huolimattomuuden takia alenneta eikä evätä.

Jos vakuutettu on kuitenkin laiminlyönyt suojeluohjeen noudattamisen tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta, taikka jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineen käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, voidaan korvausta alentaa tai korvaus evätä.

Jos vakuutettu on laiminlyönyt suojeluohjeen noudattamisen törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, vakuutusyhtiö maksaa kuitenkin vastuuvakuutuksesta vahinkoa kärsineelle luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksesta, jota tämä ei ole ulosotossa tai konkurssissa todetun vakuutetun maksukyvyttömyyden vuoksi saanut perityksi.

6.2 Vahingon torjumis- ja rajoittamisvelvollisuus (pelastamisvelvollisuus)

(VSL 32, 34 ja 61 §)

Vakuutustapahtuman sattuessa tai välittömästi uhatessa vakuutetun tulee kykyjensä mukaan huolehtia vahingon torjumisesta tai rajoittamisesta. Jos vahinko on ulkopuolisen aiheuttama, vakuutetun tulee ryhtyä tarpeellisiin toimiin vakuutusyhtiön oikeuden säilyttämiseksi vahingon aiheuttajaa kohtaan. Vakuutetun on pyrittävä esimerkiksi selvittämään vahingon aiheuttajan henkilöllisyys. Jos vahinko on aiheutettu rangaistavalla teolla, vakuutetun tulee viivytyksettä ilmoittaa asiasta poliisiviranomaisille ja vaatia oikeudessa rikoksen tekijöille rangaistusta, jos vakuutusyhtiön etu sitä vaatii. Vakuutetun tulee muutoinkin noudattaa vakuutusyhtiön vahingon torjumiseksi ja rajoittamiseksi antamia ohjeita. Vakuutusyhtiö korvaa edellä mainitun pelastamisvelvollisuuden täyttämisestä aiheutuneet kohtuulliset kustannukset, vaikka vakuutusmäärä siten ylittäisiinkin.

Jos vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt edellä tarkoitettujen pelastamisvelvollisuutensa, voidaan hänelle tulevaa korvausta alentaa tai se evätä. Harkittaessa onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys laiminlyönnillä on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi tulee ottaa huomioon vakuutetun

tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

6.3 Suojeluohjeiden ja pelastamisvelvollisuuden laiminlyönti vastuuvakuutuksessa

(VSL 32, 34 ja 61 §)

Vastuuvakuutuksessa ei korvausta vakuutetun huolimattomuuden takia alenneta eikä evätä.

Jos vakuutettu on kuitenkin laiminlyönyt suoje-
luohjeen noudattamisen tai pelastamisvel-
lisuutensa tahallaan tai törkeästä huolimatto-
muudesta, taikka jos vakuutetun alkoholin tai
huumausaineen käyttö on vaikuttanut laimin-
lyöntiin, voidaan korvausta alentaa tai korvaus
evätä.

Jos vakuutettu on laiminlyönyt suojeluohjeen
noudattamisen tai pelastamisvelvollisuutensa
törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuu-
tetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on
vaikuttanut laiminlyöntiin, vakuutusyhtiö mak-
saa kuitenkin vastuuvakuutuksesta vahinkoa
kärsineelle luonnolliselle henkilölle sen osan
korvauksista, jota tämä ei ole ulosotossa tai kon-
kurssissa todetun vakuutetun maksukyvyttö-
myyden vuoksi saanut perityksi.

7 Vakuutustapahtuman aiheuttaminen

Vakuutusyhtiö on vastuusta vapaa vakuutettua
kohtaan, joka on tahallisesti aiheuttanut vakuu-
tustapahtuman (VSL 28 ja 30 §).

7.1 Vahinkovakuutus

(VSL 30 § ja 34 §)

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman
törkeästä huolimattomuudesta tai jos
vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö
on vaikuttanut vakuutustapahtumaan, voidaan
hänelle tulevaa korvausta alentaa tai se evätä.
Harkittaessa korvauksen alentamista tai epä-
mistä otetaan huomioon, mikä merkitys vakuu-
tetun henkilön toimenpiteellä on ollut vahingon
syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuute-
tun henkilön tahallisuus tai huolimattomuuden
laatu sekä olosuhteet muutoin.

Vastuuvakuutus
(koskee vain vakuutussopimuksia, joissa on vas-
tuuvakuutus)

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman
törkeästä huolimattomuudesta tai jos
vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden
käyttö on vaikuttanut vakuutustapahtumaan,
vakuutusyhtiö maksaa kuitenkin vastuuvakuu-

tuksesta vahinkoa kärsineelle luonnolliselle hen-
kilölle sen osan korvauksesta, jota tämä ei ole
ulosotossa tai konkurssissa todetun vakuutetun
maksukyvyttömyyden vuoksi saanut perityksi.

Moottoriajoneuvovakuutus
(koskee vain vakuutussopimuksia, joissa on
moottoriajoneuvovakuutus)

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman
kuljettaessaan ajoneuvoa sellaisessa tilassa,
että hänen verensä alkoholipitoisuus on ajon
aikana tai sen jälkeen vähintään 1,2 promillea
tai että hänellä on vähintään 0,53 milligrammaa
alkoholia litrassa uloshengitysilmaa, tai hänen
kykynsä tehtävän vaatimiin suorituksiin on tun-
tuvasti huonontunut muun huumaavan aineen
kuin alkoholin vaikutuksesta taikka tällaisten
aineiden ja alkoholin yhteisvaikutuksesta, hänelle
aiheutunut vahinko korvataan vain siltä osin kuin
muut olosuhteet ovat vaikuttaneet vahinkoon.

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman
kuljettaessaan ajoneuvoa sellaisessa
tilassa, että hänen verensä alkoholipitoisuus on
ajon aikana tai sen jälkeen vähintään 0,5 promil-
lea tai että hänellä on vähintään 0,22 milligram-
maa alkoholia litrassa uloshengitysilmaa, tai
hänen kykynsä tehtävän vaatimiin suorituksiin
on huonontunut muun huumaavan aineen kuin
alkoholin vaikutuksesta taikka tällaisten aineiden
ja alkoholin yhteisvaikutuksesta, korvausta
alennetaan sen mukaan, mikä oli hänen osuu-
tensa vahinkoon.

7.2 Henkilövakuutus

7.2.1 Vakuutetun aiheuttama vakuutus- tapahtuma

(VSL 28 §)

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman
törkeästä huolimattomuudesta, vakuutusyh-
tiön vastuuta voidaan alentaa sen mukaan kuin
olosuhteet huomioon ottaen on kohtuullista.

7.2.2 Vakuutuskorvaukseen oikeutetun aiheuttama vakuutustapahtuma

(VSL 29 §)

Jos muu vakuutuskorvaukseen oikeutettu hen-
kilö kuin vakuutettu on tahallisesti aiheuttanut
vakuutustapahtuman, vakuutusyhtiö on häneen
nähdén vastuusta vapaa.

Henkilö, joka on aiheuttanut vakuutustapahtuman
törkeästä huolimattomuudesta tai jota ei
voi iän tai mielentilan takia tuomita rangaistuk-
seen rikoksesta, voi saada vakuutuskorvauksen
tai osan siitä vain jos se katsotaan kohtuulliseksi,

kun otetaan huomioon ne olosuhteet, joissa vakuutustapahtuma on aiheutettu.

Jos vakuutettu on kuollut, maksetaan muille korvaukseen oikeutetuille se osa vakuutuskorvauksesta, jota ei makseta vakuutustapahtuman aiheuttajalle tai aiheuttajille.

8 Samastaminen vahinko- vakuutuksessa

(VSL 33 §)

Mitä edellä on sanottu vakuutetusta, kun kysymys on vakuutustapahtuman aiheuttamisesta, suoje-
luohjeiden noudattamisesta tai pelastamisvelvolli-
suudesta, sovelletaan vastaavasti henkilöön

1. joka vakuutetun suostumuksella on vastuussa vakuutuksen kohteena olevasta moottorikäyttöisestä tai hinattavasta ajoneuvosta, aluksesta taikka ilma-aluksesta;
2. joka omistaa vakuutetun omaisuuden yhdessä vakuutetun kanssa ja käyttää sitä yhdessä hänen kanssaan; tai
3. joka asuu vakuutetun kanssa yhteisessä taloudessa ja käyttää vakuutettua omaisuutta yhdessä hänen kanssaan.

Mitä edellä on sanottu vakuutetusta, kun kysymys on suoje-
luohjeiden noudattamisesta, sovelletaan vastaavasti henkilöön, jonka tehtävänä vakuutuksenottajaan olevan työ- tai virkasuhteen perusteella on huolehtia suoje-
luohjeen noudattamisesta.

9 Syntakeettomuus ja pakkotila

9.1 Vahinkovakuutus

(VSL 36 §)

Vakuutusyhtiö ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa edellä mainittuihin kohtiin 6 ja 7, jos vakuutettu aiheuttaessaan vakuutustapahtuman tai laiminlyödessään suoje-
luohjeen noudattamisen taikka pelastamisvel-
vollisuuden oli kahtatoista vuotta nuorempi tai sellaisessa mielentilassa, ettei häntä olisi voitu tuomita rangaistukseen rikoksesta. Vakuutus-
yhtiö ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoit-
tamiseksi vetoa kohtiin 5.2, 6 ja 7, jos vakuu-
tettu aiheuttaessaan vaaran lisääntymisen tai vakuutustapahtuman taikka laiminlyödessään vahinkovakuutuksen suoje-
luohjeen noudatta-
misen tai pelastamisvelvollisuuden toimi henki-
lön tai omaisuuden vahingoittumisen ehkäise-
miseksi sellaisissa olosuhteissa, että laiminlyönti tai toimenpide oli puolustettavissa. Mitä tässä kohdassa on sanottu vakuutetusta, sovelletaan myös kohdassa 8 tarkoitettuun vakuutettuun samaistettavaan henkilöön.

9.2 Henkilövakuutus

(VSL 36 §)

Vakuutusyhtiö ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa edellä mainittuun koh-
taan 7, jos vakuutettu aiheuttaessaan vakuutus-
tapahtuman oli kahtatoista vuotta nuorempi tai sellaisessa mielentilassa, ettei häntä olisi voitu tuomita rangaistukseen rikoksesta. Vakuutus-
yhtiö ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoit-
tamiseksi vetoa kohtiin 5.3 ja 7, jos vakuutettu aiheuttaessaan vaaran lisääntymisen tai vakuu-
tustapahtuman toimi henkilön tai omaisuuden vahingoittumisen ehkäisemiseksi sellaisissa olo-
suhteissa, että laiminlyönti tai toimenpide olisi puolustettavissa.

10 Edunsaajamääräys henkilö- vakuutuksessa

10.1 Edunsaaja

(VSL 47 §)

Vakuutuksenottajalla on oikeus määrätä henki-
lö, jolla on vakuutuksenottajan tai vakuutetun sijasta oikeus maksettavaan vakuutuskorvaukseen (edunsaaja). Vakuutuksenottaja voi muut-
taa tai peruuttaa edunsaajamääräyksen, jos vakuutustapahtumaa, jossa määräys on tarkoi-
tettu sovellettavaksi, ei ole sattunut.

Jos edunsaajamääräys on voimassa, ei vakuute-
tun kuoleman johdosta maksettava vakuutus-
korvaus kuulu vakuutetun kuolinpesään. Vakuu-
tuskorvaus kuuluu vakuutetun kuolinpesään, jos edunsaajamääräystä ei ole eikä korvausta ole määrätty vakuutusehdoissa maksettavaksi vakuutuksenottajalle.

10.2 Edunsaajamääräyksen muoto

(VSL 48 §)

Edunsaajamääräys taikka sen peruuttaminen tai muuttaminen on mitätön, jollei sitä ole kirjalli-
sesti ilmoitettu vakuutusyhtiölle.

11 Korvausmenettely

11.1 Korvauksen hakijan velvollisuudet

(VSL 32 §, 69 § ja 72 §)

Korvauksen hakijan on annettava vakuutusyhtiölle sellaiset asiakirjat ja tiedot, jotka ovat tarpeen vakuutusyhtiön vastuun selvittämiseksi. Tällaisia asiakirjoja ja tietoja ovat esimerkiksi ne, joiden avulla voidaan todeta, onko sattunut vakuutustapahtuma, kuinka suuri vahinko on syntynyt ja kenelle korvaus on maksettava. Korvauksen hakija on velvollinen hankkimaan omalla kustannuksellaan ne selvitykset, jotka

ovat parhaiten hänen saatavissaan ottaen kuitenkin huomioon myös vakuutusyhtiön mahdollisuudet hankkia selvitystä.

Vakuutusyhtiö ei ole velvollinen maksamaan korvausta ennen kuin se on saanut edellä mainitut selvitykset. Jos korvauksen hakija on vakuutustapahtuman jälkeen vilpillisesti antanut vakuutusyhtiölle vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta, voidaan korvausta alentaa tai se voidaan evätä sen mukaan, kuin olosuhteet huomioon ottaen on kohtuullista.

Vakuutetun tulee mahdollisuuksiensa mukaan osallistua vahingon selvittelyyn sekä myötävaikuttaa vahingon todellisen syyn ja aiheuttajan saamiseen selville. Vakuutettu ei saa poistumalla vahinkopaikalta, nauttimalla vahingon jälkeen alkoholia tai huumausaineita taikka muulla tavoin vaikeuttaa vahingon selvittämistä.

Vakuutusyhtiölle on varattava tilaisuus tarkastaa vaurioitunut omaisuus ennen kuin sitä ryhdytään korjaamaan tai hävittämään.

11.2 Korvausoikeuden vanhentuminen (VSL 73 §)

Vakuutuskorvausta on haettava vakuutusyhtiöltä vuoden kuluessa siitä, kun korvauksen hakija sai tietää vakuutuksen voimassaolosta, vakuutustapahtumasta ja vakuutustapahtumasta aiheutuneesta vahinkoseuraamuksesta.

Korvausvaatimus on joka tapauksessa esitettävä 10 vuoden kuluessa vakuutustapahtumasta tai, jos vakuutus on otettu henkilövahingon tai vahingonkorvausvelvollisuuden varalta, vahinkoseuraamuksen aiheutumisesta. Korvausvaatimuksen esittämiseen rinnastetaan ilmoituksen tekeminen vakuutustapahtumasta. Jos korvausvaatimusta ei esitetä tässä ajassa, korvauksen hakija menettää oikeutensa korvaukseen.

11.3 Vakuutusyhtiön velvollisuudet (VSL 7 §, 9 §, 68 § ja 70 §)

Vakuutustapahtuman sattumisen jälkeen vakuutusyhtiö antaa korvauksen hakijalle, kuten esimerkiksi vakuutetulle, edunsaajalle ja kohdassa 17.4. tarkoitetuissa tilanteissa vastuuvakuutuksessa vahinkoa kärsineelle, tietoja vakuutuksen sisällöstä ja korvauksen hakemismenettelystä. Korvauksen hakijalle mahdollisesti annetut ennakkotiedot tulevasta korvauksesta, korvausmäärästä tai korvauksen suorittamistavasta eivät vaikuta vakuutussopimuksen mukaiseen korvausvelvollisuuteen.

Vakuutusyhtiö maksaa vakuutustapahtumasta johtuvan vakuutussopimuksen mukaisen korvauksen tai ilmoittaa, ettei korvausta makseta, joutuisasti ja viimeistään 30 päivän kuluttua siitä, kun se on saanut vastuunsa selvittämisen kannalta tarpeelliset asiakirjat ja tiedot. Jos korvauksen määrä ei ole riidaton, vakuutusyhtiö maksaa kuitenkin edellä mainitussa ajassa korvauksen riidattoman osan. Viivästyneelle korvaukselle vakuutusyhtiö maksaa korkolaissa (633/82) säädettyä viivästyskorkoa.

Vastuuvakuutusta koskevasta korvauspäätöksestä vakuutusyhtiö lähettää tiedon myös vahinkoa kärsineelle.

Vakuutusyhtiö ilmoittaa vajaavaltaisen kotikunnan holhousviranomaiselle vajaavaltaiselle maksettavasta muusta kuin kustannusten tai varallisuuden menetysten korvaamista koskevasta vakuutuskorvauksesta, jos korvauksen kokonaismäärä on suurempi kuin 1000 euroa.

11.4 Vakuutusmaksun ja muiden saatavien kuittaaminen

Korvauksesta voidaan vähentää vakuutetun ja vakuutuksen, josta korvausta haetaan, maksamattomat erääntyneet vakuutusmaksut ja muut vakuutusyhtiön erääntyneet riidattomat saatavat yleisten kuittausedellytysten mukaisesti.

12 Vakuutuskorvaus vahinkovakuutuksessa

12.1 Ylivakuutus ja rikastumiskielto (VSL 57 §)

Omaisuus tai etuus on ylivakuutettu, jos vakuutussopimuksen merkitty vakuutusmäärä on merkittävästi vakuutetun omaisuuden tai etuuden oikeaa arvoa suurempi. Vakuutusyhtiö ei korvaa ylivakuutetulle omaisuudelle tai etuudelle sattuneen vakuutustapahtuman johdosta enempää kuin vahingon peittämiseksi tarvittavan määrän. Jos kuitenkin vakuutusmäärä olennaisesti perustuu vakuutusyhtiön tai sen edustajan antamaan arvioon, korvaus maksetaan ylivakuutuksesta vakuutusmäärän mukaisena, paitsi milloin vakuutuksenottajan tahallisesti antamat väärät tai puutteelliset tiedot olivat vaikuttaneet arvioon.

12.2 Alivakuutus (VSL 58 §)

Omaisuus tai etuus on alivakuutettu, jos vakuutussopimuksen merkitty vakuutusmäärä on merkittävästi vakuutetun omaisuuden tai etuuden oikeaa arvoa pienempi.

Vakuutusyhtiö korvaa alivakuutetulle omaisuudelle tai etuudelle sattuneen vakuutustapahtuman johdosta vain niin suuren osan vahingosta kuin vakuutusmäärän ja omaisuuden tai etuuden arvon välinen suhde osoittaa. Jos kuitenkin vakuutusmäärä olennaisesti perustuu vakuutusyhtiön tai sen edustajan antamaan arvioon, korvaus maksetaan vahingon määräisenä, kuitenkin enintään vakuutusmäärän mukaisena.

13 Muutoksenhaku vakuutusyhtiön päätökseen

(VSL 8 §)

Vakuutuskenottajalla tai korvauksenhakijalla on käytettävissään eri keinoja saadakseen muutosta vakuutusyhtiön päätökseen. Hän voi olla yhteydessä vakuutusyhtiössä asiaa käsitelleeseen henkilöön tai hakea muutosta vakuutusyhtiön Asiakassovitteluoimistosta, kysyä neuvoa ja opastusta FINEn Vakuutus- ja rahoitusneuvonnasta tai pyytää ratkaisusuositusta FINeltä tai kuluttajariitalautakunnalta. Lisäksi hänellä on oikeus nostaa kanne vakuutusyhtiötä vastaan. Asian käsittely FINessä tai kuluttajariitalautakunnassa ei estä kanteen nostamista. Sen sijaan näissä muutoksenhakuelimissä ei käsitellä asiaa, joka on jo käsitelty oikeudessa tai on siellä vireillä.

13.1 Oikaisupyyntö ja Asiakassovitteluoimisto

Jos vakuutuskenottaja tai korvauksenhakija epäilee virhettä vakuutusyhtiön päätöksessä, hänellä on oikeus saada tarkempaa tietoa seikoista, jotka ovat johtaneet ratkaisuun. Vakuutusyhtiö oikaisee päätöksen, jos se osoittautuu virheeliseksi.

Jos asia ei ole oikaisupyynnöstä huolimatta selvinnyt, voi asiakas kääntyä Asiakassovitteluoimiston puoleen. Asiakassovitteluoimisto on LähiTapiolan oma sisäinen muutoksenhakunava, joka käsittelee vapaaehtoisiin vahinkovakuutuksiin, henkivakuutuksiin ja sijoituspalveluihin liittyviä asioita. Asiakassovitteluoimisto käsittelee sille osoitetut kirjalliset muutoksenhaut, jotka eivät ole vireillä muissa muutoksenhakuelimissä. Muutosta on haettava kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun asiakas sai kirjallisen päätöksen.

13.2 FINE ja kuluttajariitalautakunta

Jos vakuutuskenottaja tai korvauksenhakija on tyytymätön vakuutusyhtiön päätökseen, hän voi kysyä neuvoa ja opastusta FINEn Vakuutus- ja

rahoitusneuvonnasta. Se on puolueeton elin, jonka tehtävänä on neuvoa kuluttajia pankki-, vakuutus- ja arvopaperiasioissa.

FINEn Vakuutus- ja rahoitusneuvonta ja Vakuutuslautakunta antavat myös ratkaisusuosituksia riita-asioihin, jotka koskevat lain ja vakuutusehtojen tulkintaa ja soveltamista vakuutusuhhteissa. Ratkaisusuositusta on mahdollista pyytää myös kuluttajariitalautakunnalta, joka antaa lausuntoja vain kuluttajille.

Neuvontapalvelut ja ratkaisusuositukset ovat maksuttomia.

13.3 Käräjäoikeus

(VSL 74 §)

Jos vakuutuskenottaja tai korvauksenhakija ei tyydy vakuutusyhtiön päätökseen, hän voi panna vireille kanteen vakuutusyhtiötä vastaan. Kanne voidaan panna vireille joko asianosaisen Suomessa olevan kotipaikan käräjäoikeudessa tai vakuutusyhtiön kotipaikan taikka vahinkopaikan käräjäoikeudessa, jollei Suomen kansainvälistä sopimuksista muuta johdu.

Kanne vakuutusyhtiön tekemän päätöksen johdosta on nostettava kolmen vuoden kuluessa siitä, kun asianosainen sai kirjallisen tiedon vakuutusyhtiön päätöksestä ja tästä määräajasta. Määräajan kuluttua umpeen oikeutta kanteen nostamiseen ei enää ole. Lautakuntakäsittelyt katkaisevat kanneoikeuden vanhentumisen.

14 Vakuutusyhtiön takautumisoikeus

14.1 Vakuutusyhtiön takautumisoikeus kolmatta kohtaan

(VSL 75 §)

Vakuutetun oikeus vahingonkorvaukseen vahingosta korvausvastuussa olevalta kolmannelta henkilöltä siirtyy vakuutusyhtiölle sen maksamaan korvausmäärään saakka. Henkilövakuutuksen osalta vakuutusyhtiö voi vaatia takautumisoikeuden nojalla ainoastaan sairauden tai tapaturman aiheuttamat kustannukset ja varallisuudenmenetykset.

Jos vahingon on aiheuttanut kolmas henkilö yksityishenkilönä, työntekijänä, virkamiehenä tai näihin vahingonkorvauslain 3 luvun 1 §:n mukaan rinnastettavana muuna henkilönä, syntyy vakuutusyhtiölle takautumisoikeus kyseistä henkilöä kohtaan vain, jos tämä on aiheuttanut vakuutustapahtuman tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta tai jos hän on korvausvastuussa huolimattomuudestaan riippumatta.

Vakuutusyhtiöllä on oikeus vaatia korvausmäärä kolmannelta henkilöltä myös, jos hän on aiheuttanut vakuutustapahtuman kuljettaessaan ajoneuvoa sellaisessa tilassa, että hänen verensä alkoholipitoisuus on ajon aikana tai sen jälkeen vähintään 1,2 promillea tai että hänellä on vähintään 0,53 milligrammaa alkoholia litrassa uloshengitysilmaa, tai hänen kykynsä tehtävän vaatimiin suorituksiin on tuntuvasti huonontunut muun huumaavan aineen kuin alkoholin vaikutuksesta taikka tällaisten aineiden ja alkoholin yhteisvaikutuksesta.

14.2 Vakuutusyhtiön takautumisoikeus vakuutuksenottajaa, vakuutettua tai vakuutettuun samastettua kohtaan vahinkovakuutuksessa

(VSL 75 §)

Vakuutusyhtiö saa vaatia kohdassa 17.1 tarkoitetulle vakuutetulle maksamansa korvauksen tai sen osan takaisin siltä vakuutuksenottajalta, vakuutetulta tai vakuutettuun kohdan 8 mukaan samastetulta henkilöltä, joka on aiheuttanut vakuutustapahtuman (kohta 7) tai laiminlyönyt alla mainittujen kohtien mukaisen velvollisuutensa:

- 2.2 (tiedonantovelvollisuus ennen vakuutus-sopimuksen tekemistä)
- 5.2 (tiedonantovelvollisuus vaaran lisääntymisestä)
- 6.1 (velvollisuus noudattaa suojeluohjeita)
- 6.2 (vahingon torjumis- ja rajoittamisvelvollisuus).

Vakuutusyhtiö saa takautumisoikeuden nojalla vaatia maksetun korvauksen kokonaan, jos vakuutusyhtiö olisi kohdissa 2.2, 5.2, 6 ja 7 mainituilla perusteilla vastuusta vapaa tai oikeutettu epäämään korvauksen. Jos korvausta olisi edellä mainittujen kohtien mukaisesti alennettu, vakuutusyhtiö saa vaatia takaisin alennusta vastaavan osan korvauksesta.

15 Vakuutus sopimuksen muuttaminen

15.1 Vahinkovakuutuksen sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden aikana

(VSL 18 §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutuskauden aikana muuttaa vakuutusmaksua tai muita sopimusehtoja vastaamaan uusia olosuhteita, jos

1. vakuutuksenottaja tai vakuutettu on laiminlyönyt kohdassa 2.2 tarkoitetun tiedonantovelvollisuutensa; tai

2. vakuutuksenottajan tai vakuutetun vakuutusyhtiölle sopimusta solmittaessa ilmoitettavissa olosuhteissa tai vakuutuskirjaan merkityssä asiantilassa on vakuutuskauden aikana tapahtunut kohdassa 5.2 tarkoitettu muutos.

Saatuun tiedon edellä mainitusta seikasta vakuutusyhtiö lähettää ilman aiheetonta viivytystä ilmoituksen siitä, miten ja mistä ajankohdasta vakuutusmaksu tai muut sopimusehdot muuttuvat.

Ilmoituksessa mainitaan, että vakuutuksenottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus.

15.2 Henkilövakuutuksen sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden aikana

(VSL 20 §, 27 §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutuskauden aikana muuttaa vakuutusmaksua tai muita sopimusehtoja vastaamaan oikeita tai muuttuneita olosuhteita, jos

1. vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt kohdassa 2.2 tarkoitetun tiedonantovelvollisuutensa ja vakuutusyhtiö, jos oikeat ja täydelliset tiedot olisi annettu, olisi myöntänyt vakuutuksen ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla kuin oli sovittu;
2. vakuutuksenottaja tai vakuutettu on menettänyt vilpillisesti täyttäessään kohdassa 2.2. mainittua tiedonantovelvollisuuttaan ja vakuutus tästä huolimatta laiminlyönnin seuraamusten sovittelun vuoksi kohdan 2.2.2 mukaan sitoo vakuutusyhtiötä tai
3. vakuutuksenottajan tai vakuutetun vakuutusyhtiölle sopimusta solmittaessa ilmoitettavissa seikoissa on vakuutuskauden aikana tapahtunut kohdassa 5.3 tarkoitettu muutos ja vakuutusyhtiö olisi myöntänyt vakuutuksen ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla siinä tapauksessa, että vakuutettuun liittyvä seikka olisi ollut muutosta vastaava jo vakuutusta myönnettäessä.

Saatuun tiedon edellä mainitusta seikasta vakuutusyhtiö lähettää vakuutuksenottajalle ilman aiheetonta viivytystä ilmoituksen vakuutusmaksun tai ehtojen muutoksesta.

Ilmoituksessa mainitaan, että vakuutuksenottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus.

15.3 Sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden vaihtuessa

15.3.1 Ilmoitusmenettely

(VSL 19 § ja 20 a §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutuskauden vaihtuessa muuttaa vakuutusehtoja ja -maksua sekä muita sopimusehtoja, kun perusteena on

- uusi tai muuttunut lainsäädäntö tai viranomaisen määräys
- ennalta arvaamaton olosuhteiden muutos (esim. kansainvälinen kriisi, poikkeuksellinen luonnontapahtuma, suuronnettomuus)
- vakuutukseen vaikuttavan indeksin muutos
- vakuutuksen korvausmenon muutos.

Vakuutusyhtiöllä on lisäksi oikeus tehdä vakuutusehtoihin vähäisiä muutoksia, joilla ei ole vaikutusta vakuutus sopimuksen keskeiseen sisältöön.

Jos vakuutusyhtiö tekee vakuutus sopimukseen kohdassa 15.3 kuvattuja muutoksia, vakuutusyhtiö lähettää vakuutusmaksua koskevan laskun yhteydessä vakuutusnottajalle ilmoituksen siitä, miten vakuutusmaksu tai muut sopimusehdot muuttuvat. Ilmoituksessa mainitaan, että vakuutusnottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus. Muutos tulee voimaan vahingonvakuutuskauden, henkilövakuutuskauden tai, jos vakuutusmaksukausi on lyhyempi kuin yksi vuosi tai siitä ei ole sovittu, sen kalenterivuoden alusta lukien, joka ensiksi seuraa kuukauden kuluttua ilmoituksen lähettämisestä.

15.3.2 Vakuutuksen irtisanomista edellyttävät muutokset

Jos vakuutusyhtiö muuttaa vakuutusehtoja, -maksuja tai muita sopimusehtoja muissa kuin kohdassa 15.3.1 luetelluissa tapauksissa tai poistaa vakuutuksesta voimakkaasti markkinoidun edun, vakuutusyhtiön on irtisanottava vakuutus päättymään vakuutuskauden lopussa. Irtisanominen suoritetaan kirjallisesti viimeistään kuukautta ennen vakuutuskauden päättymistä.

16 Vakuutus sopimuksen päättymisen

16.1 Vakuutusnottajan oikeus irtisanoa vakuutus

(VSL 12 §)

Vakuutusnottajalla on oikeus milloin tahansa irtisanoa vakuutus päättymään vakuutuskauden aikana. Irtisanominen on suoritettava kirjallisesti. Muu irtisanominen on mitätön. Jos vakuutusnottaja ei ole määrännyt vakuutuksen päättymisai-

kaa, vakuutus päättyy, kun irtisanomista koskeva ilmoitus on jätetty tai lähetetty vakuutusyhtiölle.

Irtisanomisoikeutta ei kuitenkaan ole, jos vakuutus sopimuksen sovittu voimassaoloaika on lyhyempi kuin 30 päivää.

16.2 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vahingonvakuutus vakuutuskauden aikana

(VSL 15 §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päättymään vakuutuskauden aikana, jos

1. vakuutusnottaja tai vakuutettu on ennen vakuutuksen myöntämistä antanut vääriä tai puutteellisia tietoja ja jos vakuutusyhtiö oikean asianlaidan tuntien ei olisi vakuutusta myöntänyt
2. vakuutusnottajan tai vakuutetun vakuutusyhtiölle sopimusta solmittaessa ilmoittamissa olosuhteissa tai vakuutuskirjaan merkityssä asiantilassa on vakuutuskauden aikana tapahtunut sellainen olennaisesti vahingonvaaraa lisäävä muutos, jota vakuutusyhtiön ei voida katsoa ottaneen lukuun sopimusta solmittaessa
3. vakuutettu on tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta laiminlyönyt suojeleuhojen noudattamisen
4. vakuutettu on tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta aiheuttanut vakuutus tapahtuman tai
5. vakuutettu on vakuutus tapahtuman jälkeen vilpillisesti antanut vakuutusyhtiölle vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta.

16.3 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa henkilövakuutus vakuutuskauden aikana

(VSL 17 §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päättymään vakuutuskauden aikana, jos

1. vakuutusnottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt kohdassa 2.2 tarkoitetun tiedonantovelvollisuutensa ja vakuutusyhtiö ei olisi lainkaan myöntänyt vakuutusta, jos oikeat ja täydelliset vastaukset olisi annettu;
2. vakuutusnottaja tai vakuutettu on menettänyt vilpillisesti täyttäessään kohdassa 2.2 mainittua tiedonantovelvollisuuttaan ja vakuutus sopimus tästä huolimatta kyseisen kohdan perusteella sitoo vakuutusyhtiötä;

3. vakuutusnottajan tai vakuutetun vakuutusyhtiölle sopimusta solmittaessa ilmoitamisissa seikoissa on vakuutuskauden aikana tapahtunut kohdassa 5.3 tarkoitettu muutos eikä vakuutusyhtiö olisi myöntänyt vakuutusta siinä tapauksessa, että vakuutettuun liittyvä seikka olisi ollut muutosta vastaava jo vakuutusta myönnettäessä;
4. vakuutettu on tahallisesti aiheuttanut vakuutustapahtuman;
5. vakuutettu on vakuutustapahtuman jälkeen antanut vakuutusyhtiölle vilpillisesti vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta.

16.4 Ryhmätuvakuutuksen irtisanominen (VSL 17 b §)

Jos ryhmätuvakuutuksen vakuutusnottaja eroaa tai erotetaan ryhmän jäsenyydestä, ryhmätuvakuutus päättyy. Vakuutusyhtiö ilmoittaa vakuutusnottajalle kirjallisesti päättymisperusteen ja ajankohdan. Vakuutus päättyy aikaisintaan kuukauden kuluessa ilmoituksen lähettämisestä.

16.5 Vakuutusyhtiön irtisanomismenettely (VSL 15 § ja 17 §)

Vakuutusyhtiö suorittaa irtisanomisen kirjallisesti ilman aiheetonta viivytystä saatuaan tiedon irtisanomiseen oikeuttavasta perusteesta. Irtisanomista koskevassa ilmoituksessa mainitaan irtisanomisperuste. Vakuutus päättyy kuukauden kuluessa irtisanomista koskevan ilmoituksen lähettämisestä. Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vakuutus vakuutusmaksun maksamisen laiminlyönnin vuoksi määräytyy kohdan 4.2 mukaisesti.

16.6 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vahinkovakuutus vakuutuskauden lopussa (VSL 16 §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päättyväksi vakuutuskauden lopussa. Irtisanominen suoritetaan kirjallisesti viimeistään kuukautta ennen vakuutuskauden päättymistä. Irtisanomisilmoituksessa mainitaan irtisanomisperuste.

16.7 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa henkilövakuutus vakuutusmaksukauden lopussa

(VSL 17 a §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päättyväksi vakuutusmaksukauden lopussa. Jos vakuutusmaksukausi on lyhyempi kuin yksi vuosi tai siitä ei ole sovittu, vakuutusnottajalla on vastaavasti oikeus irtisanoa vakuutus päättyväksi kalenterivuoden lopussa. Irtisanominen suoritetaan kirjallisesti viimeistään kuukautta ennen vakuutusmaksukauden päättymistä tai, jos vakuutusmaksukaudesta ei ole sovittu, viimeistään kuukautta ennen kalenterivuoden päättymistä. Irtisanomisilmoituksessa mainitaan irtisanomisperuste. Vakuutusta ei kuitenkaan irtisanoa sen vuoksi, että vakuutetun terveydentila on vakuutuksen ottamisen jälkeen huonontunut, eikä sen vuoksi, että on sattunut vakuutustapahtuma.

16.8 Omistajan vaihdos vahinkovakuutuksessa (VSL 63 §)

Vahinkovakuutussopimus päättyy, jos vakuutettu omaisuus siirtyy oikeustoimen johdosta muulle uudelle omistajalle kuin vakuutusnottajalle itselleen tai tämän kuolinpesälle. Jos 14 päivän kuluessa omistusoikeuden siirtymisestä sattuu vakuutustapahtuma, omaisuuden uudella omistajalla on kuitenkin oikeus korvaukseen, jollei hän itse ole ottanut omaisuudelle vakuutusta.

Mikäli omaisuutta koskevaan vakuutukseen on liitetty muita vakuutuksia, esim. vastuu-, oikeus- turva- tai keskeytysvakuutus, päättyy tällainen vakuutus välittömästi omaisuuden siirtymässä uudelle omistajalle.

17 Kolmannen henkilön oikeudet vahinkovakuutuksessa

17.1 Muut vakuutetut, joiden hyväksi omaisuutta koskeva vakuutus on voimassa

(VSL 62 §)

Sen lisäksi mitä näissä vakuutusehdoissa kohdissa "Vakuutetut" on muutoin määrätty vakuutetusta, on omaisuutta koskeva vakuutus voimassa omistajan, omistuksenpidätysehdoin omaisuuden ostaneen, panttioikeuden ja pidätysoikeuden haltijan sekä muutoinkin sen hyväksi, johon omaisuutta koskeva vaaranvastuu kohdistuu.

17.2 Vakuutetun asema vakuutustapahtuman satuttua

(VSL 65 §)

Vakuutusyhtiö vetoaa korvauksen alentamiseksi tai epäämiseksi edellisessä kohdassa tarkoitettua vakuutettua kohtaan vakuutuksenottajan tai toisen vakuutetun tiedonantovelvollisuuden (kohta 2.2) tai vaaran lisääntymisestä (kohta 5.2) ilmoittamisen laiminlyönnin vain, jos kohdassa 17.1 tarkoitettu vakuutettu ennen vakuutustapahtumaa tiesi tai hänen olisi pitänyt tietää vakuutuksenottajan tai toisen vakuutetun menettelystä. Kullakin vakuutetulla on oikeus vakuutustapahtuman johdosta maksettavaan korvaukseen. Vakuutuksenottaja saa kuitenkin vakuutettua sitovasti neuvotella vakuutusyhtiön kanssa sekä nostaa korvauksen, paitsi, jos vakuutettu on sopimuksessa nimeltä mainittu, tai hän on ilmoittanut itse valovansa oikeuttaan, taikka kysymys on kiinnityksenhaltijan oikeudesta saada maksu korvauksesta.

17.3 Etuoikeus saada maksu korvauksesta

(VSL 66 §)

Jos omaisuutta koskeva vakuutus on voimassa sellaisen henkilön hyväksi, jolla on saatavan vakuudeksi panttioikeus omaisuuteen, hänellä on, vaikkei saatava olisikaan eräännytynyt, oikeus ennen omistajaa saada maksu korvauksesta, jollei omistaja ole korjannut vahinkoa tai aseta vakuutta sen korjaamiseksi. Mitä tässä on sanottu, on vastaavasti voimassa sellaisen henkilön hyväksi, jolla on oikeus pidättää omaisuus eräänntyneen saatavan vakuudeksi. Omistajalla on oikeus saada maksu korvauksesta ennen omistuksenpidätysehdoin omaisuuden ostanutta. Kiinnityksenhaltijan oikeudesta saada maksu korvauksesta on voimassa mitä kiinnityksenhaltijan oikeudesta vakuutuskorvaukseen on säädetty.

17.4 Vahinkoa kärsineen oikeus korvaukseen vastuuvakuutuksessa

(VSL 67 §)

Vahinkoa kärsineellä on vastuuvakuutuksessa oikeus vaatia vakuutussopimuksen mukainen korvaus suoraan vakuutusyhtiöltä, jos vakuutettu on asetettu konkurssiin tai on muutoin maksukyvytön.

Jos vakuutusyhtiöllä esitetään korvausvaatimus, vakuutusyhtiö ilmoittaa tästä vakuutetulle ilman aiheetonta viivytystä sekä varaa hänelle tilaisuuden esittää selvitystä vakuutustapahtumasta. Vakuutetulle lähetetään myös tieto asian myöhemmästä käsittelystä. Jos vakuutusyhtiö hyväksyy vahinkoa kärsineen korvausvaatimuksen, hyväksyminen ei sido vakuutettua.

17.5 Vahinkoa kärsineen muutoksenhakuoikeus vastuuvakuutuksessa

(VSL 68 §)

Vahinkoa kärsineellä on vakuutusyhtiön korvauspäätöksen johdosta oikeus kääntyä vakuutusyhtiön Asiakassovittelutoimiston puoleen, saattaa asia FINEN vakuutus- ja rahoitusneuvonnan tai kuluttajariitalautakunnan käsiteltäväksi tai nostaa kanne vakuutusyhtiötä vastaan kohdan 13 mukaisesti.

18 Kauppasaarto

Vakuutus ei ole voimassa siltä osin kuin Yhdistyneiden kansakuntien (YK), Euroopan Unionin (EU) tai Yhdysvaltojen julistuksen tai päätöksen tai Suomen lainsäädännön perusteella asetettu kauppa- tai taloussaarto rajoittaa vakuuttamista tai vakuutuksen voimassa oloa.

LähiTapiola ei suorita mitään vakuutuskorvausta, mikäli korvauksen maksaminen olisi vastoin Yhdistyneiden kansakuntien (YK) tai Euroopan Unionin (EU) tai Yhdysvaltojen julistuksen tai päätöksen tai Suomen lainsäädännön perusteella asetettuja kauppa- ja taloussaartoa koskevia pakotteita.

19 Henkilö- ja vahinkotietojen käsittely

LähiTapiola käsittelee asiakkaidensa henkilötietoja noudattaen tietosuojalainsäädäntöä sekä hyvää tiedonhallinta- ja tiedonkäsittelytapaa. Muutoinkin asiakkaiden yksityisyyden suojan toteutumisesta huolehditaan henkilötietojen käsittelystä. Henkilötietoja käsitellään LähiTapiolan tuotteiden ja palvelujen tarjoamista ja asiakassuhteen hoitamista varten. Tietoja voidaan käyttää myös asiakkaillemme suunnattuun markkinointiin.

Tietoja hankitaan muun muassa asiakkaalta itseltään, hänen valtuuttamiltaan tahoilta, viranomaisten julkisista rekistereistä sekä luottotietorekistereistä. Tallennetuista henkilötiedoista on tietosuojaselosteet, joista ilmenee, mitä tietoja rekisteriin on tallennettu.

Asiakasta koskevia tietoja luovutetaan sivullisille vain asiakkaan nimenomaisella suostumuksella tai lainsäädännön perusteella. Asiakkaan tuntemistietoja ja muita henkilötietoja voidaan käyttää rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen selvittämiseen, paljastamiseen ja estämiseen. Lisäksi tietoja voidaan luovuttaa viranomaisille rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen tutkintaan saattamista varten sekä sellaisten rikosten tutkintaan saattamista varten, joilla rahanpesun tai terrorismin rahoittamisen kohteena oleva omaisuus tai rikoshyöty on saatu.

LähiTapiolaan ilmoitetuista vahingoista luovutetaan tietoja vakuutusyhtiöiden yhteiseen vahinkorekisteriin. Samalla voidaan tarkistaa, mitä vahinkotietoja muille vakuutusyhtiöille on ilmoitettu. Tietoja käytetään korvauskäsittelyn yhteydessä, jotta voitaisiin torjua vakuutusyhtiöihin kohdistuvaa rikollisuutta.

LähiTapiola tallentaa asiakkaiden kanssa käyviä puheluita ja chat-keskusteluita asiainnoin todentamiseksi sekä palvelun laadun varmistamiseksi.

Vakuutukset myöntävät seuraavat LähiTapiola-ryhmään
kuuluvat keskinäiset vakuutusyhtiöt (y-tunnus):

LähiTapiola **Etelä** (0139557-7) | LähiTapiola **Etelä-Pohjanmaa** (0178281-7) | LokalTapiola
Sydkusten - LähiTapiola **Etelärannikko** (0135987-5) | LähiTapiola **Itä** (2246442-0) | LähiTapiola
Kaakkois-Suomi (0225907-5) | LähiTapiola **Kainuu-Koillismaa** (0210339-6) | LähiTapiola
Keski-Suomi (0208463-1) | LähiTapiola **Lappi** (0277001-7) | LähiTapiola **Loimi-Häme**
(0134859-4) | LähiTapiola **Lännen** (0134099-8) | LähiTapiola **Pirkanmaa** (0205843-3) |
LokalTapiola Österbotten - LähiTapiola **Pohjanmaa** (0180953-0) | LähiTapiola **Pohjoinen**
(2235550-7) | LähiTapiola **Pääkaupunkiseutu** (2647339-1) | LähiTapiola **Satakunta**
(0137458-1) | LähiTapiola **Savo** (1759597-9) | LähiTapiola **Savo-Karjala** (0218612-8) |
LähiTapiola **Uusimaa** (0224469-0) | LähiTapiola **Varsinais-Suomi** (0204067-1) |
LähiTapiola **Vellamo** (0282283-3)

Löydät yhtiöiden yhteystiedot osoitteesta www.lahitapiola.fi.

